

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos 2018-01- Nr. 2D- (12.150E)
Seimo posėdžių sekretoriatui 2017-12-29 Nr. S-2017-11666
possek@lrs.lt Į

Lietuvos generalinei prokuratūrai

DĖL ATSAKYMO Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ RAŠYTINĮ KLAUSIMĄ

Išanalizavome Jūsų Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Seimo posėdžių sekretariate registruotą ir 2018 m. sausio 2 d. Žemės ūkio ministerijoje gautą rašytinį klausimą, susijusį su Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo (toliau – Įstatymas) įgyvendinimu.

Klausiame dėl pastaruoju metu socialiniuose tinkluose diskutuojant įvairias aplinkybes, susijusias su Lietuvos Respublikos Seimo nario Ramūno Karbauskio verslu, skelbiamos informacijos, kad minėto Seimo nario valdomo Agrokoncerno grupė nuo 2014 m. gegužės 1 d. iki dabar galimai įsigydama žemės ūkio paskirties žemės sklypus pažeidė Įstatymo nuostatas, tikrumo. Pagal turimus duomenis darote išvadą, kad Seimo narys Ramūnas Karbauskis, valdydamas 100 proc. Agrokoncerno akcijų, sudaro susijusių asmenų grupę su tomis Agrokoncerno grupei priklausančiomis įmonėmis, kurios užsiima žemės ūkio veikla ir valdo žemės ūkio paskirties žemės plotus.

Kaip politiką žemės ūkio ministrui pavestose valdymo srityse formuojanti valstybės įstaiga (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120, 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.14.3 papunktis), pagal kompetenciją pasisakome dėl teisinio reguliavimo iškelto klausimo atžvilgiu. Kaip teisingai pažymėjote savo rašte, nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Įstatymo nuostatos numato pareigą Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos patikrinti

pageidaujančių įsigyti žemės ūkio paskirties žemės asmenų duomenis valstybės įmonių registruose apie nuosavybės teise valdomus žemės ūkio paskirties žemės plotus ir (ar) akcijas juridiniuose asmenyse, kurie nuosavybės teise valdo žemės ūkio paskirties žemės, bei, nustačius, kad bendras įsigytos (priklausančios) žemės ūkio paskirties žemės plotas neviršija Įstatyme apibrėžto didžiausio galimo nuosavybės teise įsigyti žemės ūkio paskirties žemės ploto, išduoti sutikimą įsigyti žemės. Pažymime, kad nuo 2018 m. gegužės 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymas ir Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymas, todėl nuo minėtos datos valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje bus teikiami duomenys ir apie žemės ūkio bendrovių ir kooperatinių bendrovių narius. Manome, kad įtvirtintos priemonės bus papildoma kontrolė, siekiant skaidrinti tiek tiesioginius, tiek netiesioginius žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo sandorius. Primename, kad iki Įstatymo įsigaliojimo už Žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijoje nurodytų duomenų teisingumo įstatymų leidėjas atsakomybę buvo nustatęs pačiam asmeniui, įsigyjančiam žemės ūkio paskirties žemės sklypą.

Analizuojant Jūsų rašte pateiktą konkretų atvejį, yra svarbi Įstatymo 3 straipsnio nuostatų sistema, apibrėžianti susijusių asmenų ryšius. Tiek šiuo metu, tiek pagal iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusias Įstatymo 3 straipsnio nuostatas, fiziniai ir juridiniai asmenys tarpusavyje nelaikomi susijusiais asmenimis. Iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusia Įstatymo 3 straipsnio 3 dalies redakcija apibrėžiamos fizinių asmenų sąsajos tik su fiziniais asmenimis. Atitinkamai taisyklė dėl didžiausio įsigyjamo žemės ūkio paskirties žemės ploto fizinio asmens atžvilgiu buvo išpildoma, įvertinus jo ryšius su Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje įvardytais fiziniais asmenimis ir jų bendrai valdomą plotą. Analogiškas teisinis reglamentavimas juridinių asmenų atžvilgiu. Juridinių asmenų sąsajos su juridiniais asmenimis apibrėžtos iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusio Įstatymo 3 straipsnio 4 ir 5 dalių redakcijose, Įstatymo 3 straipsnio 6 dalies redakcijoje įtvirtinant bendro ploto skaičiavimo taisyklę.

Taigi, atsižvelgiant į teisinį reguliavimą, negalima būtų daryti išvados, kad Seimo narys Ramūnas Karbauskis ar bet kuris kitas fizinis asmuo, turėdamas akcijų Agrokoncerne, pagal Įstatymą yra laikytinas susijusiu su Agrokoncernu arba kad jis sudaro vieną susijusių asmenų grupę su Agrokoncerno grupei priklausančiomis įmonėmis, valdančiomis žemės ūkio paskirties žemės.

Dėl juridinių asmenų sąsajų atsiradimo atkreipiame dėmesį į tai, kad juridiniai asmenys tarpusavyje tampa susiję Įstatymo prasme ne tik tada, kai tiesiogiai ar netiesiogiai (per kitą juridinį asmenį, kuriame valdo ne mažiau kaip 25 proc. akcijų) valdo daugiau kaip 25 proc. kito juridinio asmens akcijų (iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusio Įstatymo 3 straipsnio 4 dalies

redakcija), bet ir tada, kai atsiranda tas pats asmuo, valdantis daugiau kaip 25 proc. akcijų (teisių, pajų) keliuose juridiniuose asmenyse (iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusio Įstatymo 3 straipsnio 5 dalies redakcija). Taigi pagal pastarąją nuostatą, Seimo nariui Ramūnui Karbauskiui turint daugiau kaip 25 proc. akcijų keliose įmonėse (jei tokių yra), tokias įmonės taptų susijusiomis tarpusavyje (bet ne su juo kaip fiziniu asmeniu) ir pagal Įstatymą būtų skaičiuojamas jų bendrai valdomas plotas.

Taip pat norėtume pažymėti ir dėl juridinių asmenų bendrai valdomo žemės ploto skaičiavimo taisyklės, įtvirtintos Įstatymo 3 straipsnyje. Iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusio Įstatymo 3 straipsnio 6 dalies redakcija nustatė, kad juridinių asmenų bendru įsigytos (priklausančios) žemės ūkio paskirties žemės plotu laikoma juridinio asmens nuosavybės teise valdomo žemės ploto dalis, proporcinga susijusio asmens šiame juridiniame asmenyje tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų akcijų daliai. Šios įtvirtintos taisyklės turinys iš esmės reiškia, kad, jeigu įmonė, neturinti žemės ūkio paskirties žemės, turi 26 proc. akcijų kitoje įmonėje, valdančioje 500 ha, tai pirmosios įmonės bendrai su susijusia įmone valdomas plotas yra 130 ha, todėl pagal Įstatymą pirmoji įmonė dar turėtų teisę nuosavybės teise įsigyti iki 370 ha žemės ūkio paskirties žemės.

Dėl kitų Jūsų užduotų klausimų, susijusių su asmens duomenų teikimu, norime jus informuoti, kad nei pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą, nei kitus įstatymus Žemės ūkio ministerija neturi įgaliojimų pati kaupti ir tvarkyti Jūsų prašomų duomenų, todėl turėtų kreiptis į valstybės įmonę Registrų centrą, prašydama pateikti jo tvarkomo Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenis. Valstybės įmonė Registrų centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio 2 ir 3 dalimis, tiek Nekilnojamojo turto registro archyvinius duomenis, tiek duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turta, daiktines teises ir šių teisių turėtojus, daiktinių teisių suvaržymus, juridinius faktus ir kitas žymas, įregistruotus šiame registre, ir su šiais suvaržymais, juridiniais faktais ir žymomis susijusių asmenų duomenis turi teisę pateikti valstybės institucijoms ir kitiems asmenims tik valstybės pavestoms funkcijoms atlikti ar įstatymuose nustatytoms teisinėms paslaugoms teikti. Nekilnojamojo turto registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379, 144 punkte nurodyta, kad prašymuose pateikti registro duomenis ar dokumentų kopijas turi būti nurodytas apibrėžtas registro duomenų naudojimo tikslas, gavimo teisinis pagrindas, prašomų pateikti duomenų apimtis ir pasižadėjimas tų duomenų neatskleisti tretiesiems asmenims. Žemės ūkio ministerija nėra operatyvinės veiklos subjektas pagal Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymą, taip pat nei pagal Įstatymą, nei kitus teisės aktus neturi priskirtų atitinkamų funkcijų, kurių pagrindu ji galėtų gauti Jūsų prašomus duomenis ir vykdyti galimai neteisėtą veikų tyrimus. Atsižvelgdami į tai, Jūsų

pateiktus klausimus siunčiame Lietuvos generalinei prokuratūrai, kuri pagal Įstatymą turi teisę tirti tokias veikas ir prireikus kreiptis į teismą, gindama viešąjį interesą.

Pažymime, kad Žemės ūkio ministerija yra suinteresuota, kad Įstatymas veiktų ir jame įtvirtintos nuostatos nebūtų pažeidinėjamos, todėl, gavusi pagrįstų duomenų apie daromas nusikalstamas veikas, neturėtų priežasčių neperduoti gautos informacijos atitinkamoms institucijoms pagal kompetenciją. Atkreipiame dėmesį, kad Žemės ūkio ministerija, siekdama išsiaiškinti, kokia yra situacija nuo 2014 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo Įstatymo nuostatos dėl asmenų ir su jais susijusių asmenų galimo įsigyti didžiausio žemės ūkio paskirties žemės ploto, dar šių metų pradžioje buvo kreipusis tiek į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (2017 m. vasario 23 d. raštu Nr. 2D-645(12.151E)), tiek į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą (2017 m. balandžio 24 d. raštu Nr. 2D-1423 (12.151E)), kad, nustačius faktus apie galimus konkrečių asmenų sudarytų žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo sandorių pažeidimus, būtų pradėti tyrimai dėl Įstatymo nuostatų pažeidimo. Be to, Žemės ūkio ministerija artimiausiu metu planuoja susitikti su institucijomis, į kurių veiklos sritį patenka klausimai, susiję su registrų tvarkymu, akcijų judėjimo reguliavimu, sandorių sudarymo bei teisėtumo tikrinimu, ir aptarti, kaip dar būtų galima efektyvinti Įstatymo nuostatų įgyvendinimą.

PRIDEDAMA. 5 lapai Lietuvos generalinei prokuratūrai.

Ministras

Bronius Markauskas

Vaida Dumčiūtė, tel. (8 5) 239 1348

Elektroninio dokumento metaduomenys**Sudarymo metaduomenys**

Dokumento antraštė	DĖL ATSAKymo LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ RAŠYTINĮ KLAUSIM
Sudarytojas	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 188675190, Gedimino pr. 19, LT-01103 Lietuva

Registavimo metaduomenys

Užregistravusios įmonės kodas	
Registavimo data	2018-01-16 15:58:22 (GMT+02:00)
Registracijos numeris	3IN-53 (8.1 E)

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures0.xml#_SignatureElemID_741d126d_f4f6_41b6_84b5_acb
Sudarymo laikas	2018-01-16 15:47:29 (GMT+02:00)
El. parašo paskirtis	Tvirtinimas
El. parašo sudarytojas	Žemės ūkio ministras Ministras

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures1.xml#_SignatureElemID_716b723c_df98_40a1_a24b_b0e
Sudarymo laikas	2018-01-16 15:58:23 (GMT+02:00)
El. parašo paskirtis	Registavimas
El. parašo sudarytojas	- Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija

Techniniai metaduomenys

El. dokumento specifikacija	ADOC-V1.0
El. dokumento grupė	GeDOC
El. dokumentą sudariusi sistema	DocLogix v9.1.0.0
Operacinė sistema	Microsoft Windows NT 6.3.9600.0

Saugojimo metaduomenys

Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)	8.1 E
--	-------

